

Úvod

První číslo nového ročníku našeho časopisu představuje výzkumné statě, které se dotýkají aktuálních témat řešených nejen z pohledu pedagogického výzkumu. Diskuse o nich probíhá nejen v odborné veřejnosti, ale v celé společnosti. Jde především o tematiku inkluze a inkluzivního vzdělávání, a to z pohledu speciální pedagogiky i ostatních pedagogických disciplín, například didaktiky nebo interkulturní edukace.

V úvodní stati, která se váže k výše uvedené problematice, představuje autorský kolektiv Jana Chrastiny teoretický vhled do problematiky výzkumného designu mnohopřípadové studie. Praktické využití pak ilustruje na výzkumu limitů životního stylu u osob s chronickými onemocněními.

Tématu inkluze z pohledu připravenosti učitelů na práci v inkluzivní třídě se věnuje Jana Stará. Učitele vnímá jako klíčové aktéry reformy ve vzdělávání, která v sobě nese požadavek inkluzivního pojetí výuky a klade si otázku, zda jsou budoucí učitelé připravováni na inkluzivní výuku dostatečně.

Zde je třeba se také ptát, zda je naše škola jako instituce na tuto změnu skutečně připravena a zda také sami učitelé vnímají inkluzivní snahy vždy jako pozitivní. Za zásadní podmínku úspěšné inkluzivní výuky se považuje ochota učitelů vzdělávat všechny žáky bez rozdílu, tedy také žáky se speciálními potřebami, jejichž počet ve školních třídách v poslední době narůstá.

Dalšími diskutovanými tématy, která do jisté míry zasahují také do širší problematiky inkluze, jsou otázky interkulturní edukace. Na toto téma se zaměřil kolektiv Hany Moraové a ve svém příspěvku představuje výsledky mezinárodního výzkumného šetření, v němž se snaží identifikovat potřeby učitelů matematiky, kteří vyučují v kulturně heterogenních třídách a ve své praxi se setkávají s větším počtem žáků s odlišného sociokulturního a národnostního prostředí.

Souvislosti mezi interkulturním vzděláváním studentů čínského jazyka z České republiky a získáváním informací o Číně ve svém výzkumném šetření řeší Kateřina Luhnová a Jana Zounková.

Mezi další aktuální témata, k nimž se vyjadřují autoři dalších článků, patří snaha vzbudit zájem žáků o přírodovědné obory, axiologická problematika a její místo v edukaci a aplikace poznatků moderních didaktických teorií.

K prvnímu zmiňovanému tématu představujeme článek kolektivu autorů pod vedením Vandy Janštové, v němž se pokoušejí nalézt odpovědi na otázku, jak motivovat žáky středních škol k zájmu o obor biologie a k účasti v předmětových soutěžích s biologickou tematikou.

Možnosti využití konstruktivistických teorií v procesech školní literární komunikace a recepce literárního uměleckého textu. Jak uvádějí autoři stati Václav Jindráček, Jiří Škoda a Pavel Doulík, snaží se navázat na komunikační pojetí literární výchovy a poukázat na to, že jedním z důležitých aspektů školní literární komunikace jsou tzv. prekoncepce, zde představené jako žákovská pojetí uměleckého textu.

Celé toto poměrně obsahově rozmanité číslo uzavírají články Hodnoty – cieľové kategórie v rodinnej a školskej edukácii Soni Grofčíkové a Eleonóry Mendelové, Výzkum vybraných komponent a charakteristik kvality výuky cizího jazyka: Realizace výzkumu a vyhodnocení prvních výsledků Pavla Zlatníčka a Prekoncepce mentálního postižení: tři pohledy žáků základních škol Jakuba Pivarče.

Redakce